

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Historia Pelagiana Et Dissertatio De Synodo V.
Œcumenica In Qua Origenis ac Theodori Mopsuesteni
Pelagiani erroris Auctorum justa damnatio exponitur, &
Aquilejense Schisma describitur**

Noris, Enrico

Patavii, 1708

Cap. 19. Vitalianus Consul Fausti hostis, ac Monachorum Scytharum Patronus occiditur. Hormisdas Papa Fausti libros rejicit. De Jo: Maxentio Usserii hallucinatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72486](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72486)

cenfurâ Faustum perfringunt, illius enim libros nondum viderant. At quod illum Scythæ accusaverant, tanquam contrâ gratuitam prædestinationem scripsisset, in epilogo & ipsi hæc respondent: *Cujus prædestinationis veritatem, quâ nos antè mundi constitutionem prædestinatos in Christo testatur Apostolus, si quis detrectat cordis credulitate recipere, vel oris confessione proferre, si antè ultimum diem vitæ præsentis impietatis suæ contumaciam, quâ Deo vivo, & vero rebellis obstitit, non abjecerit, manifestum est, cum non pertinere ad eorum numerum, quos Deus in Christo antè mundi constitutionem gratis elegit, & prædestinavit ad regnum.*

Dum hæc in Sardinia scribuntur, Legati Scytharum Romæ ingentes turbas dabant, etenim universis illam de Uno ex Trinitate passo sententiam inculcabant. At cum Dioscorum, quem hostem infensissimum semper experti fuerant, propediem Romæ adfuturum intelligerent, ne præsentis, ac Hormisdæ carissimi hominis auctoritate opprimerentur, diuturniorem se Romæ moram facere non posse dictantes ex Urbe egressi sunt, cum jugem ferè annum illic teste Hormisdâ in Epistola ad Possessorem, & ut Maxentius in responsione ad eandem scribit, quatuordecim menses morati fuissent. Idem tradit, Hormisdam veritum, ne præsentem Dioscorum convincerent, ejusdem pudori, ac famæ consulurum missis defensoribus vi Scythas Monachos ex Urbe expulisse. Sed Hormisdæ fides habenda est, etenim verisimile est, Monachos palam cognoscentes, Hormisdam ad ipsorum sententiam nolle accedere, existimasse eundem coram adversante Dioscoro longè duriorem futurum; quæ quidem exitus postea docuit; non enim Justiniani literæ, non Justiniani Epistola hoc ipso anno Româ egressis Monachis XV. Kal. Octobris accepta, non denique Legati Imperatoris anno insequenti Romanam missi Hormisdæ animum in eam Scytharum sententiam flectere potuerunt. Antequàm tamen Monachi Româ evaderent, libellos, atque exemplaria, quibus eorum de Trinitate, & divinâ gratiâ sententia continebatur, ad Principum statuas appenderunt, ut eo prætextu aliquod receptui mantellum esset. Eisdem ad Principum statuas exclamasse scribit Hormisdâ ad Possessorem, ut populum Romanum in commiserationem traherent, quorum tamen clamores surdâ aure Romanos pertransisse eodem auctore accepimus.

Monachis vix Româ dilapsis Hormisdâ Possessoris Epistolam Constantinopoli datam Justino Diacono delatore accepit, quâ rogabatur, ut quid de Faustii Rejenfis libris sentiendum foret, perscriberet. Unus hic erat ex Africanis Episcopis à Trasamundo in exilium missis, qui Constantinopoli sedem locaverat, ipsi Pontifici optimè cognitus, cujus etiam Epist. 15. ad eundem Possessorem legitur data 3. Non. Aprilis Agapito Cos. anno 517. in quâ ejusdem libellum fidei ad se transmissum commendat, & hortatur, ut constanter exilii calamitates ferat. At cum Constantinopoli Faustii libri à pluribus defenderentur ut Catholici, Maxentius cum Monachis collegis eosdem uti hæreticos damnabat. Quod verò Africani in questionibus de gratiâ, & libero arbitrio summè versati vulgabantur, plurimi sæpè, ac sæpius Possessorem Episcopum de Faustii libris consulebant. Hic quod exul, & private auctoritatis esset, neutri parti advocacionem præstare volens neque eos libros hæreticos dicere, neque tanquam Catholicos, & ab omnibus defendendos adstruere ausus est, sed privatas quasdam in illis sententias contineri autumabat, quæ tamen neq; palam reprobatæ, vel approbatæ essent ab Ecclesiâ. Sed præstat

Possessorem audire hæc ad Hormisdam scribentem: *Cum quorundam fratrum animus de codice Faustii cujusdam natione Galli Reginæ civitatis Episcopi, qui de diversis rebus, & frequentius de gratiâ Dei disertè visus est disputare, in scandalum moveretur, aliis ut se habent humana studia, in contrarium venientibus, me crediderunt de hoc ambiguo consulendum. Dixi quidem ea, quæ à Tractatoribus pro capiti proprii ingenii disputantur, non ut canonica recipi, aut ad Synodaliū vicem pro lege servari, sed habere nos certa scilicet, quæ peteri lege, vel nova conscripta, & generalibus Patrum sunt decreta iudicis ad fundamentum fidei, ac religionis integram firmitatem; Hæc autem, quæ Antisites diversi conscripserunt pro qualitate sui sine præjudicio fidei solere censerī. Licet verò Justinianus crebras adeo literas ad Hormisdam dederit, nihil tamen unquam de Faustii libris perscripsit. Cæterum & his quoque litigiis unâ cum Vitaliano se se immiscuerat, atque ambo eâ de re Possessorem ad Pontificem consulendum induxerant, ut idem affirmat: *Quæso, inquit, ut consulentes, quid de præfati Auctoris dictis videatur, auctoritate Apostolice responsionis agnoscant, maxime quod filii quoque vestri Magistri militum Vitalianus, & Justinianus præcipue super hac re rescripto beatitudinis vestre similiter informari desiderant.* Vitalianum cum Monachis Fausto nigrum theta præfixisse certum puto; de Justiniano an in hac quoque contrâ Rejenfis libros sententiâ cum Vitaliano convenerit, incompertum est; suspicor tamen in hac quoque parte Consuli adhæsisse.*

CAPUT XIX.

Vitalianus Consul Faustii hostis, ac Monachorum Scytharum Patronus occiditur. Hormisdas Papa Faustii libros rejicit. De Jo: Maxentio Ufferii ballucinatio.

HOC anno mense Julio, quo Hormisdas Epistolam Possessoris accepit, Vitalianus Consul Constantinopoli decem, & septem vulneribus confosus occubuit, & quidem jubeate Justino Imperatore, Scribit Tunonensis in Chronico: *Justiniani Patrii factione dicitur interemptus fuisse.* Ibi tamen non rectè Vitaliani mors refertur ad consulatum Symmachi, & Boetii. Etenim Justinianus Imperatoris nepos virum rebus contrâ Anastasium feliciter gestis insignem ob nimiam potentiam Justino suspectum reddidit, veritusque ne sibi impedimento foret ad imperium post Justiniani mortem occupandum, de medio tollendum curavit. Certè Vitalianus ob Anastasium Imperatorem vi repressum, ac Severum, aliosque Hæresiarchas in exilium ipsius operâ depullos in omnium Orthodoxorum ore versabatur. Hinc in Synodo Tyriâ lectis literis, queis significabatur, Severum Constantinopoli in Synodo anathemate percussum, populus exclamavit: *Vitaliani Patriei multi sint anni: Vitaliani Orthodoxi multi sint anni.* Ita Vitaliani nomen datis Augustis Principibus acclamationibus inferebatur. Refert hæc Epiphanius Antistes Tyrius in Epistola ad Joannem Patriarcham, & Synodum C.P. Præterea in Synodo habitâ Apameæ in secundâ Syriâ acclamatum est: *Vitaliani Stratelati multi sint anni. Vitalianus dignus Imperatore.* Ita literæ Apameâ datæ, & recitatæ in Synodo C.P. sub Menâ Patriarchâ act. r. testantur. Justiniani nomen nec semel auditum est, cujus etiam animum hæc pupugere, undè Vitaliano necem intulit. Procopius

pius in arcanâ Historiâ pagina mihi 30. hæc scribit de Justiniano: *Illic vocatum mittit Vitalianum Tyrannum fide publicâ impunitate promissâ, & unâ susceptis Christianorum mysteriis. Paulò deinde post dato suspicioni, atque offensionis loco eum, ac necessarios in aula impiè contrucidavit, nihil veritus fallere fidem tam formidandam.* Nempe Justinianus hausto unâ cum Vitaliano super sacram mensam Dominico sanguine (ritus hic à *Græcis nuncupabatur*) mutuam fraternitatem juraverat, undè scribens ad Hormisdam Papam superius dicebat, *Frater noster gloriosissimus Vitalianus;* Sed regnandi causâ Justinianus tam formidandam fidem infregit. Idem tamen post Justinum imperium indeptus Joannem Vitaliani ex fratre Nepotem summopere dilexit, atque in Italiam cum exercitu contrâ Gothos misit, idemque Justinam Germani, qui Justiniani ex fratre nepos erat, filiam in uxorem ducens Imperatoriæ familiæ necessitudine junctus fuit. Sed de Joanne plura Procopius in libris de bello Gothico. Baronius initio Anni 520. hæc scribit: *Vitalianus luit pœnas de patrocinio Eutyehianis Monachis præstito adversus Apostolicæ Sedis Legatos.* Sed ut in proximè dicenda dimittam Eutyehianismum, quem eisdem Monachis importat, Vitalianum mintimè reprehendendum existimo, quòd Monachorum Patronum egit. Haud illi convenisse cum Dioscoro non negabo, sed interim per Paulinum, ut dictum est, ad Hormisdam de illâ quæstione de *Uno de Trinitate passo* literas misit, & per Possessorem eundem etiam Pontificem de Faustii libris consultum voluit, ut si in quopiam Dioscoro impensius Monachorum æmulis adherenti repugnaret, id minori ejusdem erga Apostolicam Sedem reverentiæ, & obsequio haud tribuendum sit, sed publicâ quietis studio, quo Dioscorum judicem, non adversarium vel inuito causâ desideravit. Legati quidè hæc de Vitaliano scripserunt ad Hormisdam post Epist. 65. ejusdem: *Vitaliano magifico viro surripuerunt, & ut talia vindicare pro talibus rebus, & contrâ nos quacunquè potuit impedimenta afferret.* Sed eâ in re se Legatis opposuit, quam extrâ Pontificis mandata privatâ auctoritate tractabant, ipsummet Pontificem interim per literas consulens, ut ipsius erga Hormisdam obsequium integrum omnino haberetur. Imò ipsis Legatis Constantinopolim accedentibus decimo ab Urbe milliario honoris causâ obviam processit, quod ad Hormisdam iidem perscribere. Unus etiam ille fuit, qui Anastasio Imperatore Eutyehiano rem Catholicam vexante, arma pro fidei incolumitate induit, atque à Principe Deo rebelli, & fidifrago deficiens eundem exercitu aggressus, non prius arma deposuit, quàm Anastasius & Episcoporum reditum, & sacram Synodum, cui Romanus Pontifex interesset, jure jurando promitteret; quam quidè à Vitaliano partam gloriam Monachos postea Scythas defendendo eundem obscurasse unus Baronius crediderit.

Hormisdam amaro in Monachos animo Possessoris Epistola invenerat, ob nuperam eorundem discessionem jure indignatum; quare Idibus Augusti Possessori respondens in priori parte Epistolæ pluribus in Monachos invehens est eoique tantum non hæreticos appellavit. *Quorundam, inquit, Scytharum, qui Monachos præferrebant specie, non veritate, professione, non opere, subtili telas calliditate versutias, & sub religionis & tractu famulantia odiis suis venena pertulimus.* Addit longè graviora, quæ in fine capitis sequentis referuntur. Deinde de Faustii libris consulenti respondens hæc: *Næ improvidè veneranda Patrum sapientia fideli*

posteritati, quæ essent Catholica dogmata, desinit certâ librorum etiam veterum in auctoritatem recipienda Spiritu Sancto instruente prægens, ne opinionis suæ Leior indulgens non quod ædificationi Ecclesiastica conveniret, sed quod voluptas sua concepsisset, asseveret. Item: Nec vitio dari potest nosse, quod fugias, atque adeo non legentes incongrua in culpam veniunt, sed sequentes. Quibus insinuat à Gelasio factam librorum Catholicorum approbationem, nec culpandum, qui Faustii libros legat, sed qui ejusdem opiniones sequatur. At de Faustio hanc sententiam tulit iis planè verbis conceptam: *Hic vero, quos vos de Faustii cujusdam Galli Anvistiis dicitis consuluisse literis indicastis, id sibi responsum habeant, neque illum, neque quemquam, quos in auctoritate Patrum non recipit examen Catholica fidei, aut Ecclesiastica disciplina ambiguitatem posse gignere, aut religiosi præjudicium comparare.* Cum verò passim diceretur Faustus contrâ Sanctum Augustinum scripsisse, idem Sanctus Pontifex eâ sententiâ libris Faustii omni prorsus auctoritate exutis volumina postrema Sancti Augustini legenda ingessit, veluti purissimos fontes indicans, è quibus relictis Faustii paludibus limpidissimos Catholicæ doctrinæ latices haurirent. *De arbitrio tamen libero, inquit, & gratiâ Dei quid Romana, hoc est, Catholica sequatur, & servet Ecclesia, licet in variis libris B. Augustini, & maxime ad Hilarium, & Prosperum abundè possit agnosci, tamen & in scriptis Ecclesiasticis expressa capitula continentur, quæ si ibi desunt, & necessaria creditis, destinabimus.* Quâ quidè nobili asertione postor Romanos Pontifices ab Hormisdâ quoque Sancti Augustini doctrina consecrata est, & illa præsertim, quæ in libris de prædestinatione Sanctior. & de Dono perseverantiæ continetur, quos libros Semipelagiani teste Prospero in fine libri adversus Collatorem ab Apostolicâ Sede negabant approbatos.

Petrus Diaconus cum in Palæstinam iter facere constituisset, ac fama esset, per eam provinciam plures hæreses passim serpere, quod ex cap. 31. vitæ Fulgentii colligitur, privatim literis Fulgentium rogavit, ut brevem fidei regulam ad se transmitteret, ne quis fortè minus cauto error obreperet. Fulgentius Petri sententiâ, ac consultatione commendatâ egressum, ac mirabilem eidem librum reposuit, in quo à capite 25. & sequentibus latè Pelagianorum, ac Semipelagianorum errores insectatur. Hunc librum Ferrandus Diaconus in Epistolâ ad Fulgentium qu. 5. *De regulâ veræ fidei* nuncupat, Isidorus etiam lib. de Script. Eccles. cap. 14. *regulam veræ fidei* dicit, quo ipso nomine idem Fulgentium cap. 44. suum illud volumen appellavit, ut titulus appareat ejusdem libri, qui per plura sæcula Sancto Augustino adscriptus *De fide ad Petrum* dicebatur, tantam cum Augustinianis scriptis ob sententiarum consonantiam similitudinem habet, ex quo etiam libro plurimæ sententiæ in decretalium volumina translate sunt. Porro cap. 44. omnia se juxta Catholicam Ecclesiam docuisse tradit, ac contradicentibus hæc interminatur: *Si quem contraria his dogmatizare cognoveris, tanquam pestem fuge, & tanquam hæreticum abijce; Ita enim ista, quæ posuimus, fidei catholica congruunt, ut si quis non solum omnibus, sed etiam singulis voluerit contrariare, in eo quod singulis eorum contumaciter repugnat, & his contraria docere non dubitat, hæreticus, & Christianæ fidei inimicus, atque ex hoc omnibus Catholicis anathematizandus appareat.* In fine verò libri se in exilio scribere non obscure significat.

Interea Hormisdæ Epistola ad Possessorem in varia exemplaria transcripta non modò Constantinopoli, 521. verum

verum etiam latius per Europam legebatur, in qua cum Monachi Scythæ arguerentur, nec Fausti libri ut hæretici palam reprobarentur, Jo. Maxentius, qui adhuc Constantinopoli morabatur, eidem obviam scripto ire ausus est, responsum prolixam satis procudens, quæ Scythis objecta refelleret. Quod tamen liberius in Epistola Auctorem toto impetu debaccharetur, negavit, illam fuisse ab Hormisdâ scriptam, undè omni prorsus modestiâ depositâ veluti in hæreticum furibundus insiliens mille conviciorum plaustra evomit. Imò eò usquè furoris prolapsus est, ut in hæc impudentissima verba eruperit: *Veruntamen scire ab hoc, nempe Hormisdâ, si vè à quolibet alio hæc sit scripta epistola, non est dubium, Auctorem ejus esse hæreticum, qui contentionem verborum, & subversionem audientium judicat Christum filium Dei unum fateri ex Trinitate.* Eodem etiam carattere describit Possessorem, quòd negabat, Christum filium Dei unum esse ex Sanctâ Trinitate. Deindè sententiam Hormisdæ de Faustii libris uti mitiorem reprehendit, quòd nolisset Faustii libros tanquam hæreticos condemnare, irridetque uti non ad rem datum responsum: *Nam cum de ipsis, ait, libris, non utrum legendi sint, sed utrum sint Catholici, vertatur quæstio, iste non de ipsis quid sentiendum sit, sed eos, quamvis non in auctoritate habendos, tamen legendos esse decernit.* Imò quòd Hormisdâ hæc in illis literis dixit: *Proficiamus inter adversantes propriis bonis, si non involvamus erroribus alienis; insimulare Pontificem homo petulantis ingentii non veretur, quasi Pelagio occultè faveret: verba Maxentii sunt absynthio amariora: Callidè tuam niteris occultare perfidiam, sed te splendore suo detegit Catholica veritas, & juxta cætera mala, etiam super perbissimâ Pelagianâ perfidiâ involutum erroribus cunctorum oculis anteponit, qui inter adversantes, non Dei munere, sed propriis bonis proficere te posse tumidâ elatione confidit.* Sed perperam tantum blasphemiam Hormisdâ objicit. Nam propria bona, non Dei donis, sed erroribus alienis opponit, licèt illa ita nostra sint, ut etiam donata esse credantur, de quâ re acutè Sanctus Augustinus explicans illa Orationis Dominicæ: *Panem nostrum quotidianum da nobis.* At Maxentius Sancti Augustini assertiones Faustii dictis opposuit, ut Possessorem tanquam hæreticos libros Faustii damnare nolentem erroris convinceret: *Convenienter credidi, inquit, aliqua tam de Faustii, quam de antedictis libris ejusdem Sancti Augustini certa capitula decernere, & huic nostro opusculo inferere, ut cum in brevi collata ab invicem contraria sibi reperta fuerint, evidenter clareat, libros Faustii esse hæreticos.* In quo etiam veteri se vitio teneri Maxentius ostendit, nempe hæreticos omnes illos privatâ auctoritate declarare, quos suæ sententiæ adversantes videret. Verum quòd ex Sancti Augustini dictis in eo libello Faustum confutavit, hoc unicum encomium à posteris habuit, ita de eodem scribente Bellarmino in lib. de Script. Eccles. *Joannes Maxentius &c. Faustum, & Pelagianos egregiè refellit ex libris Sancti Augustini.* Cæterum Epistolam illam esse Hormisdæ, ac malitiosè id à Maxentio negari Baronius ex styli consonantiâ probabat, sed ex Epistola Synodicâ Patrum Africanorum in Sardinia exilium ad eundem Maxentium hoc ipsum aperte convincitur, ubi inquit cap. 17. *Quorum mentionem beatæ m. Hormisdas Sedis Apostolica gloriosus Antistes in Epistola, quam consulenti se sancto fratri, Consecratorique nostro Possessori rescripsit &c. ubi elogium Sancti Augustini libris ad Hilarium, & Prosperum delatum recitant; At hæc Epistola tempore Baronii nondum*

typis data erat. Maxentium verò scripsisse illam responsum ad Epistolam Hormisdæ Constantinopoli patet, quia ait in hac regiâ Urbe. Non fuisse illum Romæ ex toto discursu deducitur, in quo toties de Romanâ Monachorum commoratione verba facit, nec usquam se illis adnumerat.

Potest hic quæri, quinam fuerit Maxentius iste Scytharum Monachorum antesignanus. Possenus in Apparatu sacro post Centuriatores cent. 6. cap. 10. putat, fuisse Abbatem Pictaviensem Congregationis Floriacensis Gallicanæ, qui teste Arnolde Vvion in Ligno vitæ libro 2. cap. 70. etiam oppido Sancti Maxenti vulgò dicto, nomen dedit. At hæc commenta sunt; ille enim Maxentius Abbas Pictaviensis jamdiu reclusus erat in Monasterio, cum Clodoveus anno 506. vel 507. contra Alaricum pugnavit ex Turon. lib. 2. de Gest. Franc. cap. 37. ubi celebre etiam sacellum Sancti Maxentii nominat, parum autem verisimile fit, Abbatem eo etiam tempore miraculis clarum Byzantium profectum, ac tantis litigiis non modò socium, sed Ducem se præbuisse. Vossius cum Simlero Maxentium Scytharum Patronum ne Monachum quidem fuisse putat lib. 1. cap. 23. Ego quidem Scytharum syncellitam non fuisse certum existimo; ab illis enim uti extraneus loquitur in responso ad Epistolam Hormisdæ; at Monachum illum fuisse negare non possumus, nam teste Dioscoro in literis ad Hormisdam, ille se Abbatem venditabat, quare Monasticam illum togam induisse certum est. Jacobus Usserius lib. de Antiq. Britan. cap. 14. pag. 480. diligentius cæteris videtur plura de Maxentio indagasse, sed & ipse lapsus est. In primis cum Ado Viennensis in Chronico ad annum 492. dicat, contra Faustum scripsisse Joannem virum eruditum Antiochenum Presbyterum, tradit, Maxentium fuisse Presbyterum Antiochenum, idque clarè se probare existimat ex verbis Maxentii in libello fidei dato Legatis, in quo Flavianum *hujus Urbis* Episcopum dicit, ejusque scriptum ad Theodosium commemorat; at Flavianus fuit Episcopus Antiochenus, qui ad Theodosium pro civibus Antiochiæ celebri legatione perfunctus fuit. Hinc deducit, libellum fidei à Maxentio, & sociis fuisse Antiochiâ ad Legatos Hormisdæ, qui Constantinopoli anno 519. aderant, transmissum. At hic Scriptor hallucinatus est, Flavianum, & Theodosium utrumque Juniores cum seniori Theodosio, alteroque Flaviano confundens. Intelligit eo loci Maxentius Sanctum Flavianum Antistitem Constantinopolitanum, quod facilè poterat Usserius intelligere ex his, quæ postea idem Maxentius subdit: *Sed his paulò manifestius B. Proclus hujus Urbis Episcopus, quem etiam veneranda recepit Synodus Caledonensis ad Armenios, cum contra Theodori blasphemias &c.* Hic Proclus electus est Antistes Constantinopolitanus Cos. Aspere, & Ariobindo anno 434. mense Aprili ex Socrate lib. 7. cap. 40. Quare Sanctum Flavianum Procli successorem, ac Martyrem laudat Maxentius in libello supplicii, quem pariter liquet Constantinopoli exaratum, dum appellat Proclum, ac Flavianum *hujus Urbis* Episcopos. Et quidem Monachi Scythæ à Ponticâ dicecesi Metropolitanæ Tomitani venerant, non autem ex urbe Antiochena, quod ex dicendis constabit.

Video Adonem etiam in errorem lapsum, secumque Usserium traxisse; ille enim tradit, Joannem Presbyterum Antiochenum contra Faustum scripsisse. Hunc Joannem Antiochenum Usserius eundem cum Maxentio facit, quòd illum Antiochiæ fidei profes-

sionem scripsisse putavit. Vossius verò eundem Joannem illum statuit, de quo Gennadius lib. de Script. Illustr. cap. 93. At Joannes Antiochenus Presbyter, antiquior est Joanne Maxentio, de illo enim hæc habet Marcellinus in Chronico sub Consulatu Longini anno scilicet 485. *Joannes Antiochenæ Parochiæ ex Grammatico Presbyter scripsit adversum eos, qui in unâ tantum substantiâ adorandum asserunt Christum, nec adqueſcunt duas in Christo consistendas naturas.* Gennadius addit cap. 93. *simul & impugnat aliquas Cyrilli Alexandrini Episcopi sententias dicens incantè ab illo adversus Nestorem prolatas &c. vivere adhuc dicitur.* Quare Joannes Antiochenus, dum scribebat Gennadius antè annum 494. longævus erat, & Cyrillo obloquebatur; at Maxentius floruit anno 520. neque hic contra Cyrillum scripsit, sed eidem impensius adhasit, & cum Monachis Scythis anathemate damnat *cuncta scripta duodecim capitulis adversantia Beati Cyrilli ca. 5. de Incarn. & Grat. ad Episcopos in Sardinia exules.* Neque illum Antiochenum quicquam contra Faustum scripsisse Gennadius tradit, quâ ratione enim tam citò Fausti libri Antiochiam volitassent? Ado verò quadringentis annis posterior vixit, ut haud tanti ejus testimonium faciendum sit, cum constet eundem ex Joannis Maxentii responsione ad Epistolam Hormisdæ ad verbum suum de Fausti libris iudicium exscripsisse. Hæc quidem de Joanne Maxentio ab aliis scripta confutavimus, nec tamen quicquam interim certi de eodem ipsi statuimus. Scripsit ille contra Acephalos, & libros duos contra Nestorianos ad Theophilum, quem suspicor esse illum Episcopum Heracleensem, qui primus Synodum Constantinopoli anno 520. coactam subscripsit tùm temporis Maxentio eâ in Urbe commorante. In posteriori parte lib. 2. à cap. 19. usque ad finem de illâ propositione *unus è Trinitate passus* usque ad finem libri disputat, quem etiam sic concludit: *Nec ego te unquam aliud aliquid, quàm hæreticum judicabo, qui Deum Verbum D. N. J. suum Christum, qui pro nostrâ salute passus est carne, unum esse ex Sanctâ, & individua Trinitate non approbas, cui honor, & gloria in secula.* Quam sententiam etiam in præfatione ipsâ inculcat, ut planè certum videatur, eos libros fervente Constantinopoli illâ questione esse elucubratos. Bellarminus scribit Maxentium in responsione ad Epistolam Hormisdæ videri declinare ad Eutychianos Nestorianos reſellentem. At nec Nestorianos ibi refellit, sed Catholicos, imò Hormisdam, quibus Nestorianismum ignominia causâ, & per calumniam opponit, neque ad Eutychianos deflectit, qui toties duas in Christo naturas deprædicat, sed de his iterum, & quidem proximè.

CAPUT XX.

Maxentius, ac Monachi Scythæ Sancti Augustini contra Faustum Rejensem defensores ab Eutychiana hæreseos notâ vindicati.

Monet hoc loco gratitudinis officium, ut stylium ad alia properantem parumper sistamus, ac Joanni Maxentio, & Scythiæ Monachis ob egregiè Augustiniano nomini navatam operam non modò gratias referamus, sed etiam vices rependentes Augustiniani doctrinæ adversus Faustum defensoribus necessariam advectionem commodemus. Etenim magnus Ecclesiasticorum Annalium Scriptor ad annos 519. & 520. Maxentium, ac Scythas religiosos tan-

tis convictis excipit, quantis vix ferè hæresiarcharum aliquem unquam proſcidit. Ego quidem de singulis notis, quas Scythis inurit, nolo cum eo contentionis funem ducere, sed hoc unum falsò illis crimen affricum ostendam, quòd nempè Eutychiani fuerint. Vocet Scythas illos Baronius Tom. 7. *Pseudomonachos, versipelles, impios* pag. 46. *circulatores, impostores* pag. 47. *vellicet eorum imposturas, dolos, fallaciam, perfidiam* pag. 47. *exaggeret eorum temeritatem, prociaciam, & prorsus esfranem audaciam* pag. 60. nullam indè pro ipsis apologiam destinamus, sed quòd illos non Catholicos dicat pag. 46. *Subſantiitate monastici habitus latentes hæreticos* pag. 49. & pag. 43. exclamet: *Planè comperitur signis haud obscuris, & argumentis minimè dubiis eosdem ipsos Eutychianos fuisse hæreticos.* De Maxentio autem scribit: *Irrepere tentavit vaser impostor vano quodam prætextu declarandæ sententiæ Concilii Calchedonensis quadam adjiciendo, ut ex hoc posset ipsum funditus perdere, & damnatam hæresim restituere* pag. 44. Hinc de nece Vitaliani Consulis hæc suprâ ex eodem retulimus, *luit penas de patrocínio Eutychianis Monachis præſtito.* Hæc nos admittere non possumus, sed Eutychianæ hæreseos infamiam non modò à Maxentio, ac collegis propulsabimus, verùm etiam eosdem hæresis Eutychianæ strenuos expugnatores probabimus, ut eorum vicem dolere debeamus, qui tam pessimè audiverint.

Cum Legati Hormisdæ Papæ Byzantium appulissent, Maxentius cum sociis Scythis libellum fidei obtulit, in quo hæc profitebantur: *Unum eundemque Christum filium Dei unigenitum in duas naturas, inconfusè, incommutabiliter, indivisè, inseparabiliter cognoscendum. In nullo naturarum diversitatem propter unitatem pertinendam, salvâ potius proprietate utriusque naturæ in unâ personâ, unaque subsistentiâ concurrente.* Et in lib. de Incarn. & Grat. ad Patres Africanos cap. 2. inquirunt: *Igitur juxta Sanctorum Patrum traditionem D. N. J. C. in duabus naturis unitis, & inconfusis id est divinitatis, & humanitatis in unâ personâ, sive subsistentiâ consistemur.* Eutychem verò duas in Christo naturas negasse certum est, illud enim dogma hæreticum in Ecclesiam invehere conatus à Calchedonensi Synodo, & Leone Magno damnatus fuit. Interim audiat Sanctus Hormisdas Ep. 30. ad Cæsarium Arelatensem: *Eutyches carnis negans veritatem, & duas naturas in unâ personâ non prædicans, ut Manicheam phantasiâ Ecclesiis Christi, quemadmodum putavit, insereret, simili ratione damnatur.* Maxentius etiam contra Acephalos Eutychianos, qui Synodum Calchedonensem damnabant, scripsit, ejusque opus legitur Tom. 6. Bibl. Patr. p. 1. cujus illa est conclusio: *Constat duas, id est divinitatis, & humanitatis in Filio Dei post adunationem esse naturas, ex quibus, & in quibus subsistit una, & singularis Christi persona.* Et hos Eutychianæ hæreseos expugnatores dicemus Eutychianos? Sanè id si quis credat, non erit difficile, eidem persuadere Athanasium Arianis favere, militare in Pelagianorum castris Augustinum, factumque esse Cyrillum Nestorianum. Baronius pag. 50. respondet: *Ut persuaderent Catholicis se esse Catholicos, pro ratione temporis, & personarum fidei formulas diversas habuisse, & pag. 47. ait, eosdem in professione fidei ad Africanos missâ nomen Verbi posuisse, quod in illâ Legatis Constantinopoli data non fecerunt: Ne quovis modo deprehendi possent, quòd ipsi essent hæretici.* Sed in utraque professione fidei duplicem naturam in Christo affirmant; oculos Lectorum appellamus, verda enim ex utroque libello fidei prolata modò à nobis sunt. Pro-